

ISPARTA
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ŞİDDETİ ÖNLEME

ÖĞRETMEN BÜLTENİ

ŞİDDET NEDİR?

Dünya Sağlık örgütüne göre şiddet, kişinin kendisine, başka bir canlıya, bir grup veya topluluğa kasıtlı olarak gerçekleştirdiği; yaralanma, psikolojik zarar, ölüm gibi durumlarla sonuçlanması muhtemel olan fiziksel kuvvet veya güç uygulamasıdır. Bir başka canlıya zarar vermek amacıyla bilinçli olarak güç kullanmayı içeren, kişinin düşünce, tutum ve davranışlarıyla ilişkili bir olgu olan şiddet (Yılmaz, 2011), günlük yaşamımızda farklı boyutlarda karşımıza çıkabilmektedir (Güneri Yöyen, 2017).

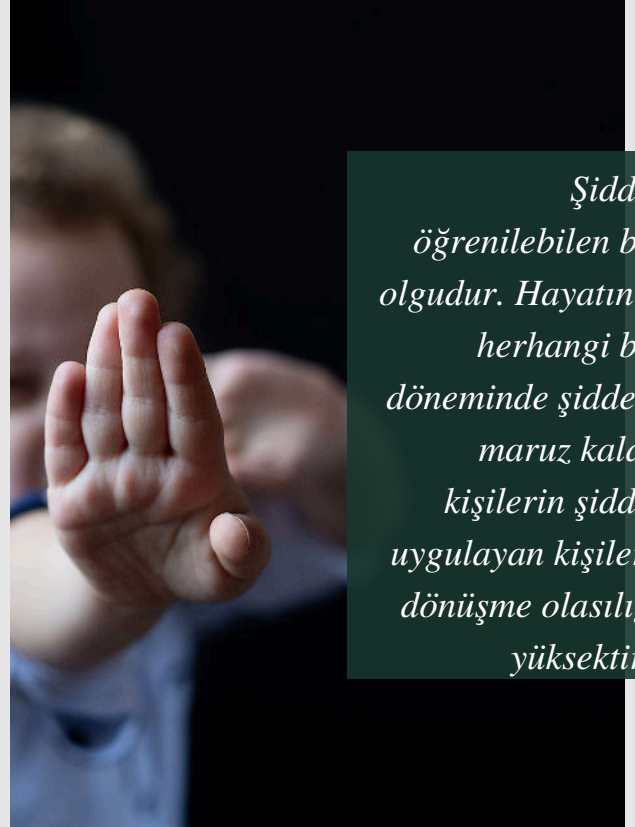
ŞİDDET TÜRLERİ

Farklı toplumsal alanlarda farklı biçimlerde karşımıza çıkan şiddet olgusunun türleri arasında keskin çizgiler çizilemeyebilir (Gönüllü, 2022). Genel itibariyle bakacak olursak şiddet türlerini aşağıdaki şekilde sınıflandırabiliriz.

Fiziksel şiddet: Tokat atmak, yumrukla veya bir nesneyle vurmak, herhangi bir nesneyle zarar vermek gibi kişinin bedenine zarar verecek her türlü davranışı içeren şiddet türüdür. Diğer şiddet türleriyle kıyaslandığında görünürlüğü yüksektir.

Psikolojik/Duygusal Şiddet: Kişinin psikolojik olarak sindirilmesi ve benlik saygısının zedelenmesine neden olabilecek her türlü sözel ve fiziksel davranışlarla gerçekleştirilen şiddet türüdür (Orbay, 2021). Kişiyeye duygusal açıdan zarar veren psikolojik şiddetin tespit edilmesi oldukça zordur.

Sözel Şiddet: Olumsuz söz ve hakaretlerin korkutma, sindirme, cezalandırma ve kontrol aracı olarak kullanıldığı şiddet türüdür.

Şiddet öğrenilebilen bir olgudur. Hayatının herhangi bir döneminde şiddete maruz kalan kişilerin şiddet uygulayan kişilere dönüşme olasılığı yüksektir.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma
Hizmetleri Bölümü

Ekonomik Şiddet: Tehdit ve kontrol aracı olarak paranın ve ekonomik kaynakların kullanıldığı şiddet türüdür.

Cinsel Şiddet: Dokunarak veya dokunmadan cinsel söz ve davranışlarla gösterilen şiddet türüdür. Sözel veya dokunsal taciz, istismar, tecavüz cinsel şiddete örnektir.

Siber Şiddet: Teknoloji ve sosyal medya aracılığıyla uygulanan her türlü şiddettir. Teknolojik gelişmelerle teknolojinin zaman ve mekandan bağımsız olarak kullanılmaya başlanmasıyla siber şiddet gösterme ve siber şiddete maruz kalma durumları artış göstermektedir.

Çocukların, şiddet eğiliminin bazı nedenlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Anne babanın aynı durum ve davranışlar karşısında çocuğa tutarsız davranması (Birinin takdir ettiği davranışı diğerinin azarlaması gibi)
- Şiddet ya da suç içerikli davranışları olan arkadaşlarından etkilenme
- Şiddet içerikli bilgisayar oyunlarının çocuk üzerinde bıraktığı olumsuz etkiler.
- Okul başarısızlığının yarattığı yetersizlik duygusu.
- Çocuğun sevgisiz ve hoşgörüsüz bir aile ortamında yetişmesi.

ŞİDDETİN ÖNLENMESİNDE ÖĞRETMENLERE TAVSİYELER

- Sınıf içerisindeki tutum ve davranışlarınızda şiddetin **asla** kabul edilemeyeceğine dair tavırlarını sergileyerek öğrencilere rol model olabilirsiniz.
- Akran zorbalığı konusunda olduğu gibi bütüncül yaklaşımli okul politikası geliştirilerek şiddete karşı ortak tavır oluşturulmalıdır. Ebeveynler de bu politikaya dahil edilmelidir.
- Sınıfta veya okulda meydana gelen şiddet olaylarına anında müdahale edilerek, gerekli durumlarda rehberlik servisine yönlendirme yapılmalıdır.
- Birlik ve beraberliğin sınıf ortamına yansıtılması şiddeti önlemeye yardımcı olacaktır.
- Öğrencilerde çatışma çözme becerisi, öfke kontrolü, problem çözme becerisi, iletişim becerileri geliştirmede rehberlik çalışmaları önem taşımaktadır.

Kaynaklar:

- Gönüllü, C. (2022). Şiddet kavramı üzerine nitel bir araştırma: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri örneği. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 25(3), 488-503.
- Orbay, İ. (2022). Görünmeyene ışık tutmak: psikolojik şiddet. *Toplum Ve Sosyal Hizmet*, 33(1), 267-290.
- Güneri Yöyen, E. (2017). Şiddet türleri ve kişilik özellikleri. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 1(1), 35-50.
- WHO Library Cataloguing-in-Publication Data Global status report on violence prevention 2014.
- YILMAZ, B. (2011). Şiddetin psikolojisi. *Türkiye Klinikleri Psychiatry-Special Topics*, 4(2), 8-13.

